

Van: Natuurpunt <noreply.natuurpunt@modulas.be>

Aan: veerle.solia@amsab.be

Datum: 05/06/2010 04:21 PM

Onderwerp: Ongewervelden.flits 6 mei 2010

Ongewervelden.flits

6 mei 2010

- [Gallen op waarnemingen.be](#)
- [Kokerjuffers aan land](#)
- [Britse wantsen](#)
- [JNM zoekt natuurweetjes](#)
- [KBIN zoekt aan dood hout gebonden kevers](#)
- [Libellennieuws en -activiteiten](#)
- [Vorming en werkgroepen rond ongewervelden](#)

Gallen op waarnemingen.be

Gallen vormen een bijzonder interessante maar weinig onderzochte manier om de aanwezigheid van soorten vast te stellen. Galvormende soorten behoren echter tot heel diverse soortengroepen. Dat maakte het moeilijk om in waarnemingen.be een overzicht te vinden van alle waargenomen gallen. Daarom maakten we een nieuwe pagina aan waarin waarnemingen van galvormers worden gebundeld. Het bevat bladwespen, bronswespen, galwespen, galmuggen, raderdiertjes, mijten, aaltjes, bladluizen, bladvlooiën, schildluizen, tripsen, kevers, vliegen, vlinders, virussen en schimmels. Je vindt dit overzicht onder **Recente waarnemingen > Gallen**

Eind vorig jaar verscheen een hernieuwde uitgave van hét 'Gallenboek - overzicht van door dieren en planten veroorzaakte Nederlandse gallen' van Docters van Leeuwen. Een aanrader voor wie gallen allerhande op naam wil brengen. Je kan dit boek **hier** bestellen.

Kokerjuffers aan land

Zondag 4 april 2010 werden tijdens de wekelijkse beheerswerken met de vrijwilligers in het Buitengoor/Meergoor op een stuk boomstam kleine kokertjes gevonden van ongeveer 1 cm lang. Aanvankelijk werd gedacht aan larven van een nachtvlinder uit de familie van de Zakdragers (Psychidae). Enig zoekwerk bracht aan het licht dat het ging om larven van de **Landkokerjuffer** (*Enoicyla pusilla*), de enige terrestrische Kokerjuffer (Schietsmot) die in ons land voorkomt. De larven van deze Kokerjuffer maken een zandkokertje en zijn te vinden onder mos of kruipend tegen een boomstam, zelfs in vrij droge omstandigheden. Ze eten mossen en algen. De meeste larven van Kokerjuffers leven in proper zoet water en bouwen een kokertje van plantenresten, zandkorrels of ander materiaal als beschermend omhulsel voor hun zachte lichaam. Een grote groep kokerjuffers maken helemaal geen koker maar spinnen spinsels of netjes tussen waterplanten of stenen. Kokerjuffers of Schietsmotten gelijken als volwassen insecten een beetje op nachtvlinders. De volwassen Kokerjuffers hebben vaak antennen die langer zijn dan het lichaam en kan men aantreffen in de zomer en de herfst.

Britse wantsen

Een kenmerk dat wantsen onderscheidt van kevers is hun onvolledige gedaanteverwisseling. Keverlarven verpoppen, maar nimfen van wantsen vervellen een aantal keer tot een geslachtsrijpe wants. Jonge wantsen zijn als ze uit het ei komen ongeveugeld en de vleugels groeien in de loop van een aantal vervellingen tot het volwassen formaat uit.

British Bugs is een website die uitgroeit tot een uitgebreid overzicht met schitterende foto's van wantsensoorten dat je op weg kan helpen bij het determineren. Je vindt er ook een reeks mooie **tekeningen van de verschillende stadia** van een aantal veel voorkomende wantsen.

JNM zoekt natuurweetjes

JNM (Jeugdbond voor Natuur en Milieu) werkt momenteel aan een boekje boordevol leuke natuurweetjes en verhaaltjes. Het doelpubliek zijn de begeleiders

van de piepers (8 tot 12 jaar). Voor de rubriek 'Insecten en vieze beestjes' zijn ze nog op zoek. Kan jij hen op weg helpen?

Je leukste viezebeestjesweetjes zijn welkom bij **Leen De Laender**.

KBIN zoekt aan dood hout gebonden kevers

Momenteel loopt aan het KBIN een project met als doel de verspreidingsdata van een aantal keverfamilies te digitaliseren. Het betreft volgende families die voornamelijk bestaan uit soorten die gebonden zijn aan dood hout:

- **Dynastidae**
- **Lucanidae**
- **Cetonidae**
- **Buprestidae**
- **Cerambycidae**

Binnen dit project wordt onder meer de collectie van het KBIN gedigitaliseerd maar is het tevens de bedoeling om privécollecties te omsluiten. Graag zou het KBIN ook jouw gegevens betrekken in dit onderzoek. Als je wil meewerken aan dit project, gelieve dan de gegevens van de betrokken families in je verzameling (enkel België) in te geven in een Excel-file. Naast collectiegegevens is het ook mogelijk om andere waarnemingen door te geven maar hierbij is het uitermate belangrijk dat je zeker bent van de determinatie. Voor meer informatie kan je terecht bij **Alain Drumont**.

Libellennieuws en -activiteiten

Uit de eerste officiële Europese rode lijst van libellen blijkt dat 21 van de 137 Europese soorten en ondersoorten bedreigd zijn. Het merendeel van deze soorten komt voor in het Middellandse-Zeegebied. Het gaat daarbij vooral om soorten van stromend water. Belangrijke bedreigingen zijn de aanleg van dammen, waterverontreiniging, langdurige droge zomers en de toegenomen vraag naar drinkwater en water voor irrigatie. Vooral in de afgelopen jaren vallen veel beken in het Middellandse-Zeegebied droog. Slechts één soort die bij ons voorkomt, de Kempense heidelibel *Sympetrum depressiusculum*, is op Europese schaal bedreigd.

Hier vind je het rapport.

Libellenvereniging Vlaanderen heeft een hele reeks uitstappen op het programma dit voorjaar. Zo gaan ze op zondag 9 mei op excursie in het Torfbroek, op 15 mei naar de Kreken van Saleghem en op 23 mei naar de Luysen en het Mariahof. Hier vind je de **volledige agenda** en meer informatie. De excursies staan open voor iedereen en zijn gratis.

Wil je graag eens een Venglazenmaker eitjes zien afzetten? Dat kan nu op **Libellen Video Nederland**, een nieuwe website vol filmpjes met libellen in de hoofdrol. Het gedrag en de bewegingen van libellen worden heel mooi in beeld gebracht.

Vorming en werkgroepen rond ongewervelden

Heel wat Natuurpunt afdelingen organiseren cursussen over ongewervelden, vaak in samenwerking met Natuurpunt Educatie, en zowel voor beginners als gevorderden. Op de startpagina over Natuurpunt over ongewervelden (Biodiversiteit - **Ongewervelden**) vind je een link naar een **overzicht van de cursussen**. Enkele voorbeelden:

- **Cursus libellen op 18/5, 25/5, 6/6 en 19/6/2010 in Lanaken**
- **Cursus nachtvinders op 20/5 en 27/5/2010 in Neerpelt**
- **Cursus Bijen, Mieren en Wespen 12/4, 17/5 en 14/6/2010 in Brugge**
- **Cursus Land- en Zoetwatermollusken op 26/4, 3/5 en 29/5/2010 in Lier**

Daarnaast zijn ook heel wat werkgroepen actief rond ongewervelden. Enkele voorbeelden van hun activiteiten:

- **De Insectenwerkgroep van vzw De Bron**, actief tussen IJzer en Leie, gaat

op 29 en 30 mei in Ieper **op zoek naar 1000 soorten** en op 9,10 en 11 juli organiseren zij een vlinderweekend.

- Van 11 tot 13 juni organiseert Natuurpunt Noord-Limburg een **Biodiversiteitsweekend** met als thema insecten en geleedpotigen van droge biotopen.
- Natuurpunt Zuidrand Antwerpen organiseert op 26 juni **een avond rond nachtvlinders** in Fort VII
- Werkgroep Natuurstudie regio Hagelandse Heuvelstreek gaat op zondag 13 juni op zoek naar het Bont dikkopje en het Groentje in Averbode Bos & Heide (13u30, parking Turnhoutsebaan, Schoot) en op 20 juni 2010 naar de Kleine ijsvogelvlinder in het Walenbos (14u, kerk Houwaart)

Natuurpunt Educatie organiseert ook dit jaar weer **determinatieavonden**, telkens van 19 tot 22 uur in het Natuurpunt Museum, Graatakker 11, 2300 Turnhout . Meer info bij **Nobby Thys**.

- Donderdag 20 mei 2010: (zweef)vliegen (Nobby Thys)
- Vrijdag 18 juni 2010: nachtvlinders (Wim Veraghtert)
- Donderdag 22 juli 2010: mieren (Gilbert Loos)
- Vrijdag 20 augustus 2010: loopkevers (Nobby Thys en Gilbert Loos)

Wil je deze nieuwsbrief niet meer ontvangen ? Klik dan **hier**.

Heb je opmerkingen of vragen? Mail dan naar **ongewervelden@natuurpunt.be**.